

ABONAMENT:

pentru
Austro-Ungaria:
Pe an cor. 5.—
Pe 1/2 an c. 2.50
pentru
România și Străinătate
Pe an cor. 10.—
Un nr. 10 III. —

OLTEANUL

FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ, SOCIALĂ, CULTURALĂ ȘI ECONOMICĂ.

INSERTIUNI

se primesc cu
prețuri reduse.

Scrisori nefran-
cate se refuză.

Manuscripte nu
se înapoiază.

Director: DR. IGAN ȘENCHEA.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Făgăraș, strada Csáky Nr. 3.

EDITOR-PROPRIETAR:
CONSTANTIN PÖPP.

Sate închegate și sate răslețite.

Frumoasă e Țara Oltului. Cum mergi cu trenul, dinspre miazăzi vârful de munți ce se înșirue dealungul, te privesc stăruitor de sub căciulile de nori cețioși, cași când ar pândi, ca nu cumva să pătrundă pe aceste plaiuri românești străini cu gânduri vrăjmașe. Parecă își tem acești uriași comorile de sate, ce le țin în poală, ca pe niște jucării dragi, și deaceea stau neadormiți la pândă. Oltul, acest râu atât de românesc, își poartă lin valurile după ce s'a sfădit îndelung printre stânci cu fratele său Murășul, care o ia spre ape străine, pe când el credincios bun al nostru, ne duce lacrimile, ca să ne spună dorurile celor de peste Carpați...

În mersul acesta întâlnești sate îngrijite, cu margini bine definite, așa cât știi, că aici se găte satul, și se începe hotarul. Cășile sunt ca la orașe clădite cu gust, alătura se înalță porți de zid boltite ca niște arcuri de triumf. Străzi regulate, în curți rânduială de gospodari harnici și cumiți. În mijlocul satului se înalță spre ceriu biserica de piatră, care maiestoasă privește peste credincioșii ce-i ocrotește sub privirile ei cucernice.

Privind acest pământ șesos de pe vârful vreunui munte din apropiere și se desfășură o priveliște încântătoare. Satele din vale, adunate bine laolaltă, par niște cuiburi fermecate, clădite cu chibzuință de ființe măestre. Norii din văzduh, lăsați cu capetele pe șirul de dealuri, ce închid vederea din dreapta și stânga, formează o adevărată ramă în patru colțuri, în care sunt cuprinse satele, ca și când ar fi numai pictate într'o icoană uriașă și fermecătoare. Iar în arșița soarelui, căldura joacă veselă în rețele deasupra coperișelor de țigla, apoi se scurge în unde domoale și se perde în depărtarea umbrată.

Firea încă se arată pătinitoare cu frumusețile ei în acestea ținuturi, dar și omneni sunt vrednici, după cum dovedesc locuințele și satele lor atât de draguțe. Căci vrednicia omului după faptele lui se socotește.

Nu-i însă tot așa și în alte părți ale noastre. Să luăm de pildă Câmpia. Aici cășile sunt în disordine, aruncate la întâmplare ca cu furca. Coperișe de paie prin care nu arareori ies căpriorii și privesc spăriați, la drumul tinos. Gospodari așezați cu toate în rând nu întâlnești mulți. În celea mai multe sate biserica e de bârne ruginită de vreme, ținută pe un vârf de deal, ca o cloacă pe pui. Singurele clădiri de preț sunt »curțile domnești«, căși cu pereți cuprinzători mai mult scunzi decât înalți, cu coperișul de șindilă, tras aproape peste ferești. Parecă-i chipul leit al stăpânului lor de pe vremuri, nemeșul ungar burducănos posomorât, cu căciula trasă peste ochi, ca să știe bieții oameni frică de mânia lui. Azi șed în ele mai ales arândași jidovi pițigăiași și cu nasul de crastavete.

Lucru mai uricios însă e, că satele sunt atât de răslețite. Ele n'au margini, ca să știi, că aici e capul satului, ci ai putea zice că marginea satului e acolo unde e și marginea hotarului unui sat. Sunt sate, unde trei părți din numărul caselor is pe hotar și numai o parte din ele formează adevăratul sat. Mergând pe drum printre sămănături, numai ce vezi, că pe vârful unui deal e fugărită o casă cași pustie. Colea într'o înfundătură de vale e pripășită o altă casă, ce-și hodihește bătrânețele, ca după o boală îndelungată.

Satele peaci nu-s strânse la olaltă și nu-s întocmite cu gust și cu pricepere.

Acum din partea ochiului calea valea, și dacă satele răslețite nu-s așa de plăcute ca celea bine închegate, dar deosebirea acestei stări de lucruri are mare însămnătate din alte puncte de vedere mult mai vrednice de băgat în seamă. Imprejurarea aceasta are mare înrăurință asupra culturii și asupra bunelor năravuri ce stăpânesc într'o formă pe locuitorii din satele bine închegate, și intraltă formă mai puțin prielnică pe locuitorii din satele răslețite.

Să vedem această deosebire. Cei din sat trăesc într'o societate mai strânsă, deaceea și sunt mai băgători de seamă la diferitele forme de cuviință, ce trebuie să le arete cu anumite prilejuri. Sufletul lor e mai cisălat, căci umblând printre oameni, se freacă de lume, și așa azi prinde una mâne alta, își câștigă o anumită destoinicie, și e în curat cu purtarea ce trebuie să o observe între orice înprejurări, unde-l poate arunca întâmplarea. Deaceea cei din sate sunt mai deschiși, mai îndrăsneți, și poți sta mai bine de vorbă cu ei. În ei e numai atâta umbră de sială, câtă le șede de bine, ca să nu-i poată învinui nime, că sunt prea obraznici. Umblă totdeauna mai seuturați, căci știu că sunt urmăriti de priviri, cari i-ar judeca aspru în cazul dacă ar fi prea delăsați. Ținerea aceasta în continuu sub control a privirilor purtări întăresc spiritul, trezesc lumini în priviri, farmec în umblet și destoinicie în toate lucrările. Un atare om, cel puțin pentru gura lumii se poartă așa, încât se vede, că pune preț pe sine, și deci pretinde ca și alții să-l prețuească.

Ajuns până aci își pune temeiul unei ambiții, unei mândrii folositoare, luată în înțelesul bun al cuvântului, care îl duce la fapte vrednice, croite după chipul lui de gândire, și după cum îi spune inima că-i bine, cu alte cuvinte — de-aici începe a face fapte adevărat omenești, libere, și nu silite, târât, unde îl duc alții de nas. Cel umblat în societate e omul format a parte cu gânduri proprii, cu simțeminte proprii, stăpân peste sine, și gata de-a stăpâni și peste alți, unde ar fi chemat să stăpânească. Astfel de oameni au născocit și glumele acele pișcăcioase și ingenioase totodată, la adresa altor neamuri conlocuitoare, față de care se simte superior la spirit.

Dar nu numai în deaceste năravuri se deosebește unul din sat de altul dela hotar, ci de multe ori și în năravurile aduse în legătură cu credința cu religiunea.

Aproape fiind de biserică sufletul i se predispune pentru primirea gândurilor bune, a faptelor de ome-

nie, și e străin de păcatele, ce i-ar strica lui sau deaproapelui. Deaceea în satele închegate averea altuia de comun se stimează mai mult decât în satele răslețite.

Cei dela hotar însă în urma chipului lor deosebit de traiu, se pare că sunt formați dintraltă pănură. Restrînși numai la anumite lucrări, când îi întâmpină ceva neașteptat se zăpăcesc iute, își ies din ogașie. Sunt mai stângaci în purtări și sunt cei mai mulți din cale afară rușinoși, și când nu trebuie să fie așa. În sufletul lor nu-i violitatea aceea, ce se obsearvă în cei frecați de lume, ci parecă sunt cuprinși pururea de un singur simțământ, ce le stăpânește sufletul, iar alte simțeminte mai mărunte, formate de atingerea unor lucruri mai mici, ce vin din întâmplare, acestea nu-și pot afla loc acolo.

Și e lucru firesc acesta, căci numai venind în atingere continuă cu oameni de natură deosebită, numai așa se formează în sufletul omului tot alte și alte simțeminte. În urma acestora apoi sufletul e în continuă mișcare, devine elastic, iar simțemintele la olaltă formează comoara inimii, care — dacă omul are puterea de-a gândi — deșteaptă în cap o altă comoară, comoara gândirii, prin carea se imprimută și altora ceea ce simțești.

Cel ce trăește însă la hotar nu-și poate forma această comoară din simțeminte deosebite, căci ei au de-a face pururea tot numai cu unul și același lucru, cu unele și aceleași persoane, deaceea sunt atât de unilaterali în toate.

Umblă neîngrijiiți pe acasă, că și așa nu-i vede nime, și dacă întâmplător ar trece un om pe acolo, ca să nu-l vadă se furișează după vre-o clae de fân, sau după vre-un coteț, până ce trece cel cu pricina. Dar dedat așa, nu mai poate ieși din acest nărav nici când ar trebui să iasă și nici când ar vrea să fie altcum. Oamenii dela hotar peste tot sunt mai nătângi, mai neciopliți.

Când e vorba însă de fapte rele, furturi apoi las peșei. Nu-i mai oprește nici frica de Dumnezeu, nici rușinea aceea, care de altă dată era prea mare. Cunosc sate răslețite pe Câmpie, unde-s vestiți oamenii de hoți ce-s. De câte ori nu s'a întâmplat, că i-a furat bietului om năcăjit, ce mergea cu carul la moară de apă departe, i-au furat, sau mai bine zis i-au răpit sacii în vreme de noapte, după-ce ieșindu-i înainte în drum, l-au legat fedeleș, și apoi l-au pus în carul gol, să se căruțe singur până la moară, unde vor da de el alții și-l vor des-

lega. Și dacă sa'r împotrivi cel atăcat, hoții nu s'ar sfii să meargă și mai departe cu blăstămățiile.

(Va urma).

ROMÂNUL ÎN LUPTĂ CU SECTARI.

In acest semn † vei învinge!

București, Decemvrie.

II.

6 ședință biblică la casa Adventiștilor.

După ce au terminat ședința lor care constă din explicația scripturilor, dintr'un vers de două rânduri, explicând misionarul predicator câte 2 oare, — credincioși se roagă înghenunchind, cu capul în mâni, — cu o voce plângătoare, cu cuvinte eșite dela închipuirea lor, — la toate fiind omniul că: »Dă-mi Doamne ceea ce tu știi că-mi lipsește«, și nu din carte să roagă, fiind că ei vreau să fie de urmele creștinilor cei dintâiu, apoi cântă cu toții cântece religioase și se îmbrățișează des, numindu-se frați.

Misionarul avea o hartă, cu niște chipuri antice și misteroasă, cari m'a interesat, și-am stat după ședință cu el de vorbă. Era un bărbat bine făcut și de o talie aleasă, misionarul Huengard, care mi-a explicat cu bunăvoință ceea ce m'a interesat și am aflat rostul chipurilor, cu visul lui Nabucodonosor, din cartea lui Daniel partea a II-a și cu istoria universală Medopersia, Grecia, Siria, Roma etc., cât și din Apocalism, — iar trecând eu la chestie, l'am întrebat, cum de nu-și fac semnul crucii credincioșii când se roagă dacă sunt creștini?

— Pentru că Christos n'a spus nimăru-i să-și facă vr'un semn pe frunte.

Discuția s'a aprins tot mai tare. Am recunoscut că am fost prea necalm, și am pierdut mult, căci nu mai voia să-mi explice acelea ce eu doream, dar apoi condițiunile de a fi adventist, mai constau și în aceea ca să dai zeciuială menționată în legile lui Moisi și amintită de Petru Apostolul, sau zece la sută, dar să nu înșeli, că vei păți ca un anume bărbat cu femeia lui, cari au murit înaintea lui Petru.

Apoi oprind sectarii pe ai lor dela beuturi spirtuoae, dela vestminte scumpe și țanșoșe, dela hrana cu carne, — aceea le pot da zeciuială și Dumnezeu le poate ajuta să fie oameni mulțumiți între ei, — dar una să întrebăm? N'ar putea acești Români cari au ajuns așa de nefericiți, ca ținând la biserica lor, la datina lor, la legea lor, la neamul lor, să devie oameni aserați, culți, iubitorii de adevăr, trezi, simpli la îmbrăcăminte, cumpătași la mâncare, adevărați creștini adevărați, după canoanele și legile strămoșești, — fără ca să dea mâna cu Sectarii veniți cine știe de unde, și cari au scopuri politice ascunse?

Pentru-ca cum veți sta voi, sermane suflete în fața judecătorului suprem, când veți fi acuzați cu trădarea de neam, de lege, de cruce, și de adevărul nostru Christos, întru care

de mici vați botezat, încă din leagăn va fost nașul și ocrotitorul vostru, gonind cu crucea sa pe sătana de lângă voi: — »Lapezi-l de sătana? — »Lapădu-l de Sătana«.

Sectarii vă spun, că ca copii, nu pricepeți ce e botezul, ci acum ca oameni mari pricepeți, și vă botează ei în mijlocul apelor, ei cari nau darul nici mirul, nici puterea sfintei Treimi și voi vă uitați de cuvintele dulcelui Iisus: »Lăsați copii să vină la mine, că unora ca acestora este Impărăția lui Dumnezeu«. Acest sacrilegiu, neamul nostru, și biserica noastră mai trebuie să-l tolereze, — căci înseamnă botezul lor atâta: voi cei botezați întru Christos de mici copi nevinovați și puși sub ocrotirea sfintei cruci, a sfintei cruci, a sfintei biserici, — dacă ați crescut apărați de sătana, — astăzi nu vă mai credeți nici sfintei Crucii, nici lui Iisus Christos, ci mai iute la niște precupeți de suflete ca sectarii, — inconsecență, sufletul vostru va da seamă de ticăloșia voastră, cu câtă ușurință vă lăsați târați de diavolul și veți umbla ca nefericitul Iuda, care sa trezit prea tâziu din ispita în care l'au adus Sătana, el bagem a primit 30 de arginți, da voi trebuie să dați încă foarte mulți arginți cu un suflet cu tot acela, cari sunt sateliții întunerecului.

Veți aduce învinuiri preoților, și e de admis, vedem cu toții că la noi să întâmplă lucruri detestabile în alegerea și menirea preoților, să fac preoți unii cari sau născut pentru alte treburi, — dar până ce se va face odată o modalitate de condiții, trebuie să fim noi mireni creștini buni, și din popă rău să facem preot la loc! Căci Iisus Christos îi biruește destul pe preoții răi și pe Cărturarii și fariseii imbecili, — doar nu zice nici unde, că aceea să nu mai existe.

Sfântul Augustin scrie o întâmplare minunată, când un bun creștin din Laodicia a mers la biserică Dumineca, — dar n'a intrat ci a încunjurat-o, numai de ura ce avea pe preotul local, care n'ar fi fost demn de preot, și mergând la hotar printre grâne, fiind cald foarte a însetat greu, și căutând vr'un izvor au ajuns la un deal pădurat, prin tufișul căruia șerpuia un izvor cristalin. Creștinul însetat așa de tare, iute se aplecă și beu, beu sermanul, din apa limpede, rece și stămpărătoare.

Pe urmă șezu jos, și privi printre tufișuri, și rămase incremenit de spaimă și cutremur.

Izvorul acela, din care el beuse trecea prin craniul și gâtul scheletului putred și hădos al unui câne mort de mult, prin gura lui căscată și peste limba lui putredă. Creștinul desperase de spaima marelui păcat și de frica consecințelor și-o lua spre orăș, — în drum s'a întâlnit cu un străin tainic, căruia îi spuse pățania lui.

Da! este degetul lui Dumnezeu, care-ți arată, că apa stămpărătoare și bună, deși a trecut prin gura cânelui mort, că tot curată a rămas, te-a reînviat, te-a stămpărat, și bine te-a a-

dăpat, așa și cuvântul sfintei Evanghelii deși ese din gura unui preot nedemn, cuvântul lui Dumnezeu rămâne tot curat, mângăetor, de viață dătător și vecinic adevărat, — ear el ca păstor rău, își va da seama acolo, unde va fi chemat, și voi toți îl veți vedea pe el plângându-și faptele sale, dacă nu vă veți lăsa seduși și tăiați împrejur de sateliții deavolului de diferiții vântură țară, de lupu în piele de oaie.

Tot neamul nostru să știe!

Trebue să fim și noi tolerați, a ne păstra legea, limba, naționalitatea noastră dacă toată lumea e tolerată în conștiință, noi nu mergem în țări streine să impunem altora religia noastră și deci, nu vom suferi, ca ei să vie la noi în țara noastră, făcând comerț din religie, ci ne vom apăra de ei, așa cum merită niște furi și hoți ticăloși, cari îndrăznesc a veni din celalalt capăt de lume până la noi, să ne răpească ce avem mai scump. Române! Jos cu sectarii! Nau nici un drept la biserica noastră și la Dumnezeuul părinților noștri și a sfintei cruci! Vom reveni.

I. Rodina

Dela adunarea generală a comitatului Făgăraș.

În 22 I. c. s'a ținut adunarea generală extraordinară a comitatului Făgăraș. — Români au fost puțini. Dar cu atât mai numeroasă era ceata oficialilor. Merșeră cu toții ca să-și depună omagiile la picioarele stăpânului lor. —

În sală nu vedeai altceva decât notăreși, solgăbirăi, veterinari și alți de ăștea, oamenii cei câțiva liberi, par că nici nu se simțeau bine, cu aceea ceată de pretoriani, feții terorismului, ai presiunii și corupțiunii.

Să uitau cu curiozitate la ei, — că oare n'au apărut cu pene de cocoș în pălărie, — insigniul (semnul) în care au »învinș« (!?)

Pare că și mititelului lor stăpân îi trecu un mic fior prin trup, și o umbră ușoară de genă pe obraz, — văzându-și grozavele sale rezultate herostratice.

Tot aparatul administrativ e târât de dl fișpan în adunarea municipală, »ca membru« (!). La alegerile viitoare — de va mai ajunge să facă, — va trebui să aleagă și haiduci dela comitat și pretură, — ba va veni și rândul moșelor dela sate. Sfinte Mohame, de caravană!

Și acești »aleși« (!) au să ferească, nefericitul comitat al Făgărașului! Cât de ridicul și cât de cinic. — Dar vom mai reveni.

Deschizându-se ședința cere cuvânt Dr. Ioan Șenchea prezidentul clubului, care voia să deschiză discuția asupra alegerilor efectuate în 4 Noiembrie a. c.

Fișpanul însă nu'l lasă să vorbească.

In urma acestei bruscdri toți Români părăsesc sala demonstrative.

A mai rămas singur fișpanul și cu ceata argaților și mamelucilor săi și abia în o oară, au și fluerat cele vre-o 300 obiecte, așa ca vai de ele.

Pot vedea alegătorii din Țara Olteului ce a făcut rachiul și sacul cu grăunțe.

Români sunt hotărâți a lua cea mai vehementă luptă contra volnicilor fișpănești.

Așa nu mai poate merge.

Observ.

Pacea româno-maghiară.

Ziarele maghiare dau zi de zi știri despre pactul dintre Români și Tisza. Dar informațiile lor trebue primite cu cea mai mare rezervă, cele mai multe sunt fanteziste, alcătuite după placul lor.

Cererile lui Tisza sunt ca: Români se abzică de autonomia Ardealului, să disolve partidul național român și să intre în partidul muncii.

Iar de altă parte să zice: Pentru a rezolvi aceste cereri comisiunea aleasă pentru pact afliă de lipsă să se convoace comitetul național și conferența națională. George Pop de Băsești convoacă la o constătuire urgentă pe membrii comitetului național, care se va ținea la sfârșitul acestei săptămâni.

După această știre curat romantică, să spune că membrii comisiunii pentru pact vor cutriera țara și vor cerceta rând pe rând acasă pe toți membrii comitetului, silindu-se a-i convinge, că disolvarea partidului în împrejurările actuale va fi în interesul poporului român.

Aceasta nu să poate crede.

Apoi vor nizu să-i convingă, că nu va fi bine să se lase nefoiosită ocazia favorabilă de pace, oferită din partea lui Tisza căci cine știe când va mai veni un astfel de primministru, care să fie aplicat a da atâtea favoruri Românilor.

Vreau să fie aceasta o presiune asupra Românilor?

Mai zice, că conform informațiilor pentru delăturarea pedecilor dl Dr. Iuliu Maniu, pe baza îndrumări date de Tisza, pregătește o formulă, care va mulțumi ambele partide.

Și dacă ar reuși tratativele cu comitetul național, Tisza va încheia pactul cu prelații noștri și cu politici români moderați.

Partidul național român nu se învoiește la nici un caz să renunțe la existența sa.

De altă parte ar fi absurd din partea lui Tisza să suspendeze legea lui Apponyi, pentru că pe timp când a fost el primministru a prezentat Berzeviczy legea lui școlară și aceasta a fost mai severă cu privire la naționalități, decât legea lui Apponyi.

În partidul muncii nu se dă crezământ acestor știri, deși faptul că se fac tratative, însuflă îngrijire în partid. Pe semne tratativele vor dura mult timp și e dubiu, că vor avea rezultat, pentru că tratativele au produs mare neliniște și în sinul comitetului național român.

Scrisoare din Viena.

(Dela corespondentul nostru).

Șezătorile literare ale Clubului Român — A IV-a »serată de popici«.

Viena, 23 Decembrie n.

Un frumos scop și-a ales »Clubul român« prin șezătorile sale literare. Concentrând puterile tinere, dornice de muncă, dovedește un deosebit interes pentru dezvoltarea gustului literar românesc și pentru procurarea momentelor fericite, auzind noi prelectându-se subiecte de acele, cari aparțin sufletului nostru.

Dizertațiile, poeziile, novelele de aici, ne transpun acasă cu gândul, doinele cu ființa. Totul e ardelenesc în ton ardelenesc. Doinele, cântecele dela noi se aud aici în cari e exprimat gândul, dorul, sufletul Ardeleanului.

Prima din 2 Noiembrie, căci cu aceasta lună s'au început, a fost seara de convenire. N'a fost designat pentru aceasta nici un program.

A doua din 15 Nov., bogată în puncte, s'a ridicat ca bun auguriu. Tinărul Iorga, care și-a propus o serie de conferințe, își ține disertația »Despre meseriașul român« espunând idealul, referințele și viitorul, ce trebue să și-l plăzmuiească fiecare meseriaș român. Dl A. Oprea în »Literatura ardeleană modernă«, dezvoaltă, cu o dibăcie, fazele prin care a trecut literatura noastră ardeleană în cei din urmă 10 ani, când valorile, ca Goga, Ciura, Chendi, A. Gărbicean s'au grupat la olaltă, — și au pus bază »Lucafărului« dela Sibiu. Dl Isăcean filoz. după-cum spune și titula vorbirii dsale »Pericolul internaționalismului și al ideilor liber-cugetătoare între meseriașii noștri« e levează chestia, care agită spiritele de azi. Vorbește despre internaționalism, despre aceasta spurcată plagă ivită între paraziții semiți din Regat. Germanii boalei acesteia sunt foarte periculoși, secerând mii de victime simandiculoase evreice, după-cum s'a dovedit la congresul recent din Iași. Spune și dl Isăcean: să nu ajungă boala de aceasta și în pătura, conservată a Românilor, meseriașilor, Români în cugete, Români în simțiri, căci vom ajunge rău! N'avem lipsă de lifte bolnave, parazitare, simandiculoase în mijlocul nostru!

Proximele două, cari urmează după aceasta, din 21 și 29 Novembre sunt o urmare, o întărire a celor spuse mai înainte. Îi vedem pe un tinăr, care totdeauna modest în pretenții, se ridică și aduce chestia evreiască pe tapet! Dl Oprea arată ce pericol e nu numai pentru cei din Țară, dar pentru noi, cari locuim afară de hotărâle regatului român schimbarea punctului 7 din Constituție. Noi îi avem de dușmani categorici, cari ni s'au declarat de atari, pe aceștia. Aceștia în legetnră cu frații lor de pe pământul Palestinei ungarice pregătesc cele mai draconice mijloace de desnaționalizare. Și apoi aceștia să capete drepturi, de atari, cari le vor da posibilitatea să le sară în cap la frații noștri, cari ar avea și ar face cu mult mai bine să discute chestii de interes pentru Români ce gem sub juguri străine?!

S'a trimis cu ocazia aceasta Ligei culturale o telegramă de aderarea în chestia evreiască, ca aceasta, se înțelege, să nu se rezolve în favorul evreilor.

În 13 Decembrie a avut loc comemorarea lui Vlaicu din incidentul împlinirii a-lor 3 luni dela dezastru. La această „șezătoare”, ori mai bine zis convenire de doliu sufletele noastre a tuturor, străbătute încă de data de fiorul morții din Septembrie, dar de altă parte cuprinse de admirația geniului, genialității celui dintâi și celui mai mare aviator român, în fața acestuia, care a fost pentru noi esențialul idealului, sufletului nostru, — s'au despărțit cu convingerea, că *visul* „neîmplinit” al sfurinței trece în fază a doua, în jumătatea doua a împlinirii, după ce o jumătate a împlinit-o deja el — cu moartea eroică pentru un vis, după ce o jumătate e deja împlinită...

La șezătoarea literară de acum Sâmbătă s'a ținut o conferință de d. Oprea despre persoana prim-ministrului român Titu Maiorescu. A vorbit mai cu seamă despre evenimentele din urmă, cunoscute toate din „Cartea verde” a Rom. cari l'au ridicat în șirul patrioților mari, în șirul marilor bărbați emeriți a României.

Acum Sâmbătă a avut loc și a IV-a serată de popici.

Aranjată de d-șoara Vica Ursuleac a succes cât se poate de bine. D-șoarele Murgurel și Pavel, de origine din București, prin piețele grele executate pe violini și celo să dovedesc artiste. Poți vedea că Românul are un născut în sine multilateralitatea geniului de rasă. În toate artele e acasă. E născut, din fire, așa! Și la aceea spre ce e atras, se duce treptat, ajungând o treaptă de perfecție. Aceste Domnișoare ne pot fi numai spre fală. Au fost succese și zic, admirate piețele aceste, cântate de dânsule serenade și Quartett de Mozart.

S'a jucat apoi și o piesă teatrală „Sobolul și Ariciul” lui Eftimiu; în care rolele: artistul „visător de altădată” retras acum la provincă și artistul „visătorul de acum” care vine din capitală spre vedere la pretinul său din provincă, unde e primit cu afabilitate de acesta, dar ca drept răsplătă îi seduce acestuia nevasta, nevasta din nefericire fără succes pentru dânsul, căci, prietinel său auzind de după ușa cele petrecute vine în lăuntru și povestindu-i povestea „Sobolul și ariciul” (ariciul vine la sobol și se face stăpân pe casa sobolului, dar e dat afară!) îl face să înțeleagă, că el știe totul și — îi arată ușa! au fost foarte bine interpretate de Dnii Alviurescu și Petruc.

Ne-am despărțit și dela aceasta serată cu impresiile cele mai bune, după ce aici e locul *adevărat* de distragere al nostru, aici, unde ne aflăm acasă!

Radu Fodor.

NOUTĂȚI.

— **Introducere.** Curatorul bisericesc gr.-cat. român din Brașov, invită la actul introducerii în oficiul de paroh și protopop a domnului *Moise Brumboiu*, ce se va ținea Duminecă în 28 Dec. n. c. începând dela ora 9 a. m. în capela „Bunevestiri” din Brașov, Strada lungă Nr. 111. După amiază la ora 1 va fi masă comună în Salo-nul „Suciu”. Participarea la masa comună să face pe lângă taxa de 4 cor.

Prim-curator bisericesc *Vasile Popa*, major în retragere, Brașov.

— **Premiul Nobel al păcii.** Pentru viitorul premiu Nobel al păcii e vorba să fie

propus dl prim-ministru *Titu Maiorescu*, presidentul conferinței statelor balcanice pentru încheierea păcii.

— † **Ion Kalinderu**, fost ministru și administrator al Coroanei române, unul dintre bătrâni frunțași ai țării românești, a încetat din viață Joi în 11 Dec. v. în etate de 73 ani. Cu moartea lui Kalinderu, dispă-re unul din cei mai de seamă reprezentanți ai științei și un adevărat protector al artei. În 1893 Ion Kalinderu e ales de membru al Academiei. Cu aceea ocazie dânsul dăruiește acestei înalte instituții culturale întreagă avere ce o moștenise dela defunc-tul Oteteleșanu, și care se urca la vre-o 3 milioane lei, iar din veniturile acestei a-veri Academia a înființat institutul Otetele-șanu. Inmormântarea a avut loc Sâmbătă.

— **Apel.** Rog pe toți acei d-ni colegi penzionați înainte de anul 1907. ca cu po-sibila urgență să binevoiască a adera la în-a-ntarea unui nou memorandum. Adresa de a-derență și plenipotența pentru a i-se sub-scrie numele, e a se face pe o corespon-dență și a se trimite subscrișului. Timișoa-ra, la 16 Dec. 1913. — Cu stimă colegială *Emeri Andreescu*, inv. penz. Temesvár-gyár-város, Muzslay 23.

— **Cu puterea militară a Româ-niei** se ocupă gazeta armatei austriace, cu numele „*Militärische Rundschau*”, scriind între altele următoarele: „România își dă seama, că ea numai având o armată pu-ternică va putea sta în fruntea statelor bal-canice. De aceea cercurile conducătoare ale României sunt mereu călăuzite de gândul ca să-și mărească și întărească armata. Dar România, — cu cele cinci corpuri de armată, zece divizii de infanterie, zece brigăzi de cavalerie (călăreți) și tot atâ-tea de artilerie, — în asemănare cu numă-rul populației ei, are deja acum o armată foarte mare și puternică. Foia militară sus-numită descrie apoi organizarea armatei și marinei române.

— **Operă în București.** Luni, în 9(22) Dec. s'a reprezentat în București opera *Cavaleria rustică* și „*Șezătoarea*”, date de societatea „*Carmen*”, sub conducerea diri-gentului Chiriac. Rolurile principale au fost ținute de: dna *Veturia Triteanu* priveghi-toarea Ardealului și de dnii *Mărcuș* și *Fo-lescu*. Reprezentanța a avut succes splendid.

— **O scrisoare a d-lui Roberto Fava.** În zilele acestea d-l Valeriu Crișianu, a primit dela d-l Roberto Fava, directorul foa-ei „*La Corrispondenza Rumena*” următoa-rele șire: „Parma, 20 Dec. 1913. Stimate și iubite prietene! Am cetit acum cu plăcută emoțiune în „*Olteanul*” frunțașul D-tale ar-ticol și mă simt dator să-ți spun toată re-cunoștința mea pentru prieteneasca și căld-duroasa bunăvoință, cu care ai făcut apel la neamul românesc în favorul *Corrispon-denzei Române*. Acest încurajător sprijin ce-mi vine din partea D-tale mă mișcă în a-dâncul inimei, și nemărginita mea recunoș-tință către D-ta va fi neperitoare.

Îți scriu din pat, unde mă găsesc bol-nav de mai multe zile. Din cauza aceasta n'am scos foaia Sâmbăta trecută. Dar astăzi sum mai bine și sper să scot peste două sau trei zile numărul 22 al *Corrispondenzei Române*.

Din nou te rog să primești mulțami-tele mele împreună cu salutările mele cor-diale și cu espreșiunea adânci mele con-siderațiuni, al d-tate devotat *Roberto Fava*.

— **Apel.** Epitropia „*Fundațiunii pen-tru ajutorarea ziaristilor rom. din Ungaria*” având în vedere apropierea sf. sărbători a Crăciunului apelează la bunătatea inimei publicului nostru românesc, rugându-l ca în loc de felicitări să contribuie cu obolul la aceasta fundațiune. Apelăm și noi la pu-blicul românesc, ca să contribuie care cu cât poate la acest fond, căci pâinea lor e cea mai amară și munca acestor sentinele românești e mai puțin răsplătită!

— **O ciocnire de trenuri** s'a întâm-plat Sâmbăta trecută pe linia ferată Ora-deamare—Dobrițin, între stațiile Piscopia (Biharpüspök) și Semlinul mare. S'a cioc-niit un tren de persoane cu unul de mă-r-furi. Fochistul dela trenul de persoane a fost rănit greu, iar doi călători mai ușor.

— **Poporațiunea Europei.** După în-vățul statistician german, Dr. Ditzel, po-porațiunea Europei era la sfârșitul anului 1910 de 440 milioane. După țări, popora-țiunea era în număr rotund următoarea:

Rusia	117 mil.	Olanda	5 mil.
Germania	64 „	Portugalia	5 „
Austro Ung.	51 „	Svedia	5 „
Anglia	45 „	Bulgaria	4 „
Franța	39 „	Elveția	3 „
Italia	34 „	Serbia	2 „
Spania	19 „	Danemarca	2 „
Belgia	7 „	Grecia	2 „
România	7 „	Norvegia	2 „
Turcia europ.	6 „		

— **Un rămășag curios.** Inmormân-tarea a unui anumit Peter Hirti din Zenta (orașel lângă Tisa) a fost o comedie întregă. Sicriul cu „mortul” și cei cel însoțeau erau aproape de cimitir, când deodată se ridică capacul (coperișul) sicriului și Hirti sare din el. Toată lumea s'a spăriat, cei proști cre-deau, că nu e lucru curat. După ce își ve-nisă în fire, Hirti le povesti, că el s'a rămă-șit să se prefacă mort și să stea în sicriu până vor ajunge în cimitir. N'a putut să rabde însă până acolo, căci era să se în-ce în sicriul acoperit.

— **Lipsesc banii.** Ziarele clujene scriu, că la casa centrală din Dej a căilor ferate de pe valea Someșului s'a găsit cu prilejul revizuirii, o mare lipsă de bani. Se zice, că ar lipsi peste o sută de mii coroa-ne. S'a constatat până acum, că întreprin-derea, aceasta a unei societăți pe acții, a fost administrată foarte superficial.

— **Baron decăzut.** Tribunalul din Nyiregyháza a osândit pe baronul *Perényi Lajos*, călă de pantofar, la temniță de un an și jumătate pentru înșelătorie, defrauda-re și falsificări de acte publice.

Calendarul Asociațiunii pe 1914

a eșit de sub tipar și se va expeda mem-brilor ajutători ai „Asociațiunii”.

Calendarul Asociațiunii costă numai 30 de *fileri* și se trimite tuturor celor ce îl vor cere. Librarilor și altor vânzători se dă rabat.

E cel mai bogat și mai bine întoc-mit pentru trebuințele de tot felul ale po-porului.

Pe lângă însemnarea zilelor cu săr-bătorile de peste an, arată umblarea vremii și semnele de timp după calendarul de 140 de ani, cu răsăritul și apusul soarelui și ta-zele lunei. Intunecimile de soare și de lună. Povețe economice pentru fiecare lună. Afa-

ceri cu poșta și telegraful. Taxe de timbre și Târgurile.

Calendarul Asociațiunii e cel mai bogat în povestiri frumoase, în sfaturi înțelepte, pilduri folositoare, poezii, proverbe și glume de tot felul.

Calendarul cuprinde preste 60 de scrieri, toate întocmite și scrise pe înțelesul sătenilor

Afară de acestea calendarul mai e îmbogățit și înfrumusețat și cu 30 de chipuri: Vlaicu și mașina lui de sburat. Cele mai frumoase vederi dela înmormântarea lui. Vederea dela adunarea „Asociațiunii” ținută la Orăștie. Regii țărilor din Balcani ș. a.

Cine voește să aibă calendarul acesta să scrie la

„Biroul Asociațiunii” Nagyszeben (Sibiu) strada Șaguna Nr. 6.

COLINDĂ.

Moș Crăciun. Moș Crăciun!

La casa de om sărac,

S'a gătat făina'n sac,

Și n'avem să-ți dăm colac

Moș Crăciun!

Moș Crăciun. Moș Crăciun!

Pe toate răzoarele,

Pe toate ogoardle

Na-am trudit picioarele

Moș Crăciun!

Moș Crăciun. Moș Crăciun!

Toate săptămânile

Ne-am ostenit mâinile

Și-am adunat grânele.

Moș Crăciun!

Moș Crăciun. Moș Crăciun!

Slujim slujba satului

Țărina bogatului,

Pajura împăratului,

Moș Crăciun!

Moș Crăciun. Moș Crăciun!

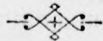
Pe toate cărările,

Îți cântăm cântările,

Ardem lumândrile

Moș Crăciun!

Octavian Goga.

Colinde.

I

Noi umblăm și noi căutăm
Florile dalbe*)

Pe Dumnezeu să-l aflăm;

Am umblat și am căutat,

Pe Dumnezeu l'am aflat.

In esle de boi culcat,

Micuțel și înfășiat.

Cu fașă de mătăasă,

Pe margini cu aur trasă.

Pe când Christos se naștea,

Din pociumpi făclii ardea,

Peștera se lumina

Din nuele luminele

Luminau până la stele.

Și astfel cum lumina

Flacăra-n cer ajungea;

Ear Jidovii străjuia,

Dar nu se apropia,

De fumul tămâielor

Flacăra luminilor

De versul ingerilor

Și fluerul păstorilor.

Să fi gazdă veseloasă

Să ne chemi pe toți în casă.

II.

In cea verde poeniță,

Rouăriță Romani.

Este o turmă de oițe.

Da de oi cine-mi grijea?

Ionaș și sorsa

Uite-te tu frate'n jos

Și caută că-i vedea:

Un noruț de ploaie grea,

Ear frate-s'o răspundea:

Acela nu-i noruț de ploii,

Că is pețitorii tăi;

Aici la min' or veni

Și pe tine te-or peți.

Ear lângă tin mai cer

Opt berbeci și-un mielușel.

Și apoi oi d'un stăurel:

Cinci sute de miorele

Și p'atâtea mielușele

Și pe tine lângă ele.

Soru-sa dac'auzia

De-acolea mi-se scula

Intr'o grădină intra,

Un struțișor își lua

Și-n fântână-l arunca,

Dacă bine l'a udat

Din fântână l'a luat

Și a mers tot rourând,

Și din gură cuvântând:

Es-ta-i struț de busuioac

Să dăm la tineri noroc.

Zile bune la Români

Și ertăciuni la bătrâni.

Noi cântăm cu bucurie.

Christoase mărire ție!

III.

Colo-n sus, Doamne mai sus!

Florile dalbe.

Sus la vârful muntelui

Umblă un păcurariu la oi

Cu fluerul fluerând,

Turmulița înturnând

Fluer tace, turma paște,

Fluer zice, turma plânge;

Când cu fluerul tăcea,

El din graiu așa grăia:

Lăsa-voiu la lupii oi,

Cam albit la cap ca voi.

Oile toate plângea,

Cătră domnu lor zicea:

Stăpâne nu ne lăsa,

Că de tine-om asculta,

Și tu nu ne părăsi,

Că noi bine te-om griji:

La Sânt-Georgiu

C'un miel frumos,

La Păștiță cu jântiță,

La Ispas și-om da și caș.

Dacă-i muri undeva,

Noi pe tin' te-om astupa:

In câmpul cu florile

Unde bat vânturile.

Dintre noi cele bălăi

Mult te-om mai plânge pe vâi;

Dintre noi cele cornute,

Mult te-m mai plânge pe munte.

Boereni

Const. Manu

invățător.

POEZII DIN POPOR.

Adunate de Valeriu Crișian.

De când badea mi s'a dus

Mărgelele nu le-am pus,

Nici inele n'am purtat,

Nici cu altul n'am jucat.

Câte zile trec și vin

Trec cu năcaș și cu chin,

Nice noaptea nu-mi alin.

Nice noaptea nu mă culc,

Gându-mi stă tot să mă duc

Pe bădița să-l ajung.

Dac'adorm și eu vre-un ceas

Mă trezesc cu mult năcaș,

Că pe badea-ndată'l vis'

Cu dorul pe față scris

Și visu-i înșelător

Mă trezesc cu mai mult dor,

Câte zile trec și vin

Tot cu dorul le suspin

*

O căzut frunza de nuc

Vine vremea să mă duc,

Frunză verde ochișele

Mă apucă dor și jele.

Frunză verde de mohor,

Să mă duc de-aici cu dor,

Mândruțo cu dorul tău

Să-mi ajute Dumnezeu.

Și mă rog mândro de tine

Pân'oi fi în țări streine

Te gândește și la mine,

Gândește mândro, gândește,

Că dorul mă prăpădește!

*

Auzit-am azi la moară,

Că bădița meu să-nsoară,

Și zău el mi-o poruncit

Pe frunzuță de alun

Să mă duc să îl cunun

Ca să mi fie și finuț

Pe cât mi-o fost draguț.

Dar eu cum l-oi cununa,

Că mă doare inima.

— I-a fină păharu-n mână

Petrece cu voe bună!

— I-a finule bea odată

Și încină la nevastă!

*

Dorule doruțele

Du-te pușorule,

Până la mândruța mea

Seara când a-ntuneca.

Spune-i dragă, spune-i zău,

Că pe-aici pe unde-s eu,

Nu e earbă, nice grâu

Fără sânge până-n brâu!

*

Rău mă doare dorul doare

De mă usc de pe picioare,

Rău mă doare inima

De faptele maică-ța,

Că în față te iubește

In dos te batjocorește!

*

Mândruțiță fir de grâu

Vrutaș fi să nu te știu,

Că de când te știu pe tine

N'a rămas inimă-n mine

Și câtă a mei rămas

Tot de dorul tău a ars!

*

Ține-mă mândruțo bine

Până mă vezi lângă tine,

Că dacă m'oi depărta

Cu anii nu ne-om vedea!

Auite dela Ioan I. Moldovan, june din Ohaba cotti. Făgăraș.

LEON TOLSTOI.

Cadavrul viu.

— Dramă în douăsprezece tablouri. —

Traducerea de: Valeriu Crișianu.
(Urmare)

Pjetuskow: Dar viața familiară? Ce fericit m'ași simți, dacă ași avea femeie, care m'ar iubi. Dar soția mea m'a ruinat.

Fedja: Zici de viața familiară? Da... femeia mea a fost foarte ideală. Încă și acum trăește. Dar ce să și zic, a lipsit din colaci stafidele. În viața noastră familiară n'a fost armonie. Înțelegi? Ceva îmi lipsea — muzica jocului... Doar ști, că voiam, să uit toate. Atunci m'am aruncat în brațele patimilor și mi-am uitat de soție. Vezi, numai pentru bunul ce li-l dăm, îi iubim pe oameni, și îi urăm pentru vicleniile ce le facem. Și eu i-am făcut atâta rău, până când într'aceea am observat că ea m'ar iubi.

Pjetuskow: Pentru ce zici: că »ți s'a părut«?

Fedja: Fiin-că nici-când n'am fost convins despre asta. Nici-când nu mi-a privit așa de adânc în inimă, ca Masa. Dar asta nici nu o putea face, i s'a născut copilul ea îl lăpta, — eu însă toată ziua umblam pustiu și veneam acasă beat, ca tunu. Și tocmai pentru nedreptatea, ce i-o făceam în fiecare zi, o iubeam tot mai puțin. Da. (Cu însuflețire) Vezi acum îmi vine în minte, pentru aceea iubeam așa de mult pe Masa, fiind-că întotdeauna îi făceam câte un bine, nici-când însă rău. Da, pentru aceea o iubesc. Pe ceialaltă o năcăjam, nu pentru aceea, că doar n'o a-și fi iubit... dar totuși, nici n'am iubit-o. Eram foarte jaluz, da — dar a trecut și asta.

SCENA III.

Artemjew (pe piept are o cocardă, mustățile îi sunt văpsite, hainele i-s petecite, merge lângă ei): Poftă bună! (Îl salută respectuos pe Fedja). A-ți făcut cunoștință cu artistul nostru?

Fedja (rece): Da, ne cunoaștem.

Artemjew (cătră Pjetuskow): Ai gătat chipul?

Pjetuskow: Nu, încă nu e gata.

Artemjew (să așază lângă ei): Sperez că nu vă conturb.

(Fedja și Pjetuskow tac.)

Pjetuskow (după puțină pauză): Fedor Wassilievici mi-a povestit unele aventuri de-alui.

Artemjew: Secrete? Atunci nu vreau, să vă conturb. Dealtcum puțin mă interesez de voi, boilor. (Să așază la masa din vecini și își comandă o halbă de bere. Până când Fedja și Pjetuskow vorbesc mai departe, el să pleacă spre ei, trăgând cu urechea).

Fedja: Nu-l pot suferi pe derbeleul ăsta

Pjetuskow: Așa să vede că s'a ofenzat.

Fedja: Lasă-l dracului. N'am ce-i face. Așa's eu. Dacă șade cu mine la o masă un om ca acesta, mi să încurcă limba. Cu tine vorbesc bucuros, ba ba încă mă și bucur. Unde am lăsat conversația?

Pjetuskow: Zici, că șera foarte jaluz. Dar cum te-ai despărțit de femeie?

Fedja: Ah... (după puțină cugetare)... E o istorioara șoadă. Femeia mea ear s'a măritat.

Pjetuskow: Ai divorțat?

Fedja: Nu. (Râde). A devenit văduvă...

Pjetuskow: Nu te înțeleg.

Fedja: Dar așa-i: a devenit văduvă.

Eu nu mai trăesc.

Pjetuskow: Cum?

Fedja: Uite așa... Eu nu mai trăesc, sum un cadavru. (Artemjew să pleacă mai tare spre ei și îi ascultă gură-cască. Știi... în fine ție totuși ți le voi spune. E mult de atunci și numele meu nu-l știe nime, nici chiar tu. S'a întâmplat așa, că atunci când năcăeam pe femeia mea în modul cel mai barbar, și astfel ea nu mai putea trăi cu mine, a pășit la mijloc protectorul și tutorul ei. Nu trebuie, să te gândești îndată la vre-un lucru rău... Nu, — bărbatul acesta era prietenul meu, un băeat frumos și de treabă, în toată privința avea nește calități contrare alor mele. Și fiindcă eu am mai multe calități rele, decât bune, natural că el a fost bărbatul cel bun: însași onoare, însuși caracterul, însuși moralitatea, peste tot virtutea cea mai desăvârșită. Din copilărie cunoștea pe femeia mea și când am luat-o eu, el să interesa de soartea ei. Când eu am început s'o năcăjesc tot mai tare, s'o chinui, el ne cerceta tot mai des. Chiar și eu l'am rugat, să vie mai des. Femeia simpatiza cu prietenul ei din copilărie, până ce eu am decăzut cu totul și dela chefuri rar veneam direct acasă. Și pe lângă toate acestea m'ai cugetă-te la daravera mea cu Masa. Chiar eu le-am recomandat, să se cunune. La început ei s'au făcut, că nu vreau să audă nimic de asta, dar eu m'am purtat tot mai rău și în fine...)

Pjetuskow: S'a împlinit povestea veche.

Fedja: Nici vorbă. Sum convins despre aceea, că femeia a rămas și pe mai departe nevinovată și castă. Bărbatul e foarte religios și căsătoria fără binecuvântarea bisericii, o ține de păcat. M'au rugat, să mă învoesc la divorț, ori-ce păcat să-l iau asupra mea și eu să joc rolul prim, până în fine în aceasta comedie falză. La asta nu m'am putut învoi. D-zeu știe, mi-a părut mai ușor a comite-o sinucidere, decât a minți. Deja îndreptasem țeva revolverului spre tâmplă, când intră un prieten de-al meu și mi-a zis: de ce să faci prostia asta? Ar fi o măgărie! Altcum am aranjat deci afacerea, am trimis epistola, în care îmi luam rămas bun dela viață, cu o zi mai târziu pe țăr-mul râului mi-au găsit hainele, în buzunar portmoneul, cu tot felul de scrisori.

Pjetuskow: Dar cadavrul nu-ți l'au aflat?

Fedja: Tocmai asta'i buba! Închipe-ți, mi l'au găsit! Cu opt zile în urmă a fost găsit un cadavru, trecut în putrezire. A fost chemată acolo soția mea și au întrebat-o, că eu sunt? Abia au aruncat o privire peste acel cadavru, desigur a fost foarte emoționată, și întorcându-să a zis: da, e el! Pe mine m'au îngropat, ei s'au cununat, și acum: trăesc fericiți. Și eu?... Ei, și eu trăesc și beau și mai departe. Eri am trecut pe dinaintea casei lor. Era lumină în odaie și nește umbre să mișcau pe perdele. Zău, adese mă cuprinde un fior de ghiață, dar îndată și dispere. Mai rău mă simt, când n'am bani. (Bea).

SCENA V.

Artemjew (merge la ei): Cu permisiunea prelabilă a d-tale, am auzit și eu istoria aceea. E o întâmplare foarte nostimă dar, dar ce e mai mult, ne poate servi de învățatură. D-ta zici, că te simți mai rău atunci

când n'ai bani. Drept ai, nu e rău mai mare ca acesta. Dar... situația d-tale e deașa încât... întotdeauna ar trebui să ai bani. Doar d-ta ești un cadavru, și un cadavru?

Fedja: Scuză-mă, dar istoria nu ți-am spus-o d-tale și nu-s curios de sfaturile d-tale.

Artemjew: Și eu totuși vreau să-ți dau un sfat. D-ta ești cadavru, dar dacă totuși trăești, cine's cei doi, femeia și d-l acela, cari trăesc în fericire și'n noroc? Sunte-ți bigami și în cazul cel mai bun ținutul mai plăcut ar trebui, să vă fie Siberia. Eu nu înțeleg, de ce d-ta n'ai bani?

Fedja (emoționat): Te rog, lasă-mă în pace.

Artemjew: Scrie numai câte-va rânduri. Sau dacă nu vrei, voi scrie eu. Dă-mi numai adresa. Vei vedea, că-mi vei fi recunoscătoru.

Fedja: Pleacă de aici! D-tale nu ți-am istorisit nimica.

Artemjew: Dar totuși! Și el mi-e mentor și chelnerul te-a auzit, când ai zis, că ești un cadavru. (Mai vin și alții în jurul lor).

Chelnerul: Eu n'am auzit nimic.

Fedja: Mișelule!

Artemjew: Eu?... Sum un mișel?...

Sergent! Ce miros greu de temniță e aici!

(Fedja să ridica și vrea să plece, dar Artemjew îl reține. (Intră un sergent).

Cortina.

CĂRȚI, FOI și REVISTE.

A apărut Nr. 10 din anul XVII. 1913. *Albina*, revistă enciclopedică populară. Apare în fiecare Duminică, sub îngrijirea unui comitet, cu un conținut de 32 pagini mari cu numeroase ilustrațiuni și cu un material bogat și variat. Această bună revistă este vrednică de recomandat cetitorilor noștri, ce apare în București, str. Mântuleasa 9. Abonatul pe un an 8 lei.

Bursa. A apărut nrul 594 anul XII din escelenta revistă săptămânală economică financiară comercială și industrială *Bursa*, cu urmatorul sumar: Viitorul industriei de petrol. — Știri industriale. — Fabrica de ciment Portland din Azuga, — Creditele pentru teritoriul anexat. Soc. pe acțiuni, bilanțuri, sporiri și reduceri de capital. — Bănci și diferite soc. pe acțiuni — Comunicări și dări de seamă. — Noul credit de 24 milioane lei. — Afacri de petrol. — Informațiuni. — Producțiunea rafineriilor de petrol în luna Noemvrie 1913. — Fabrica de bere Luther. — Bilanț. — Acte de notariat. Revista apare columnatim românește și franțuzește. Redacția și administrația: Bulevardul Elisabeta Nr. 8 etaj I. București. O recomandăm cu căldură cetitorilor noștri, fiindcă e singura foaie comercială, ce o avem noi Români!

Nr. 90/1913.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de cantor la biserica română ortodoxă din Făgăraș, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 de zile.

Dotățiunea pentru această slujbă este anual 240 cor. din lada bisericii și celelalte venite usitate, cari se pot vedea la oficiul parochial și sunt satorite în Regulamentul de serviciu.

Acest post este potrivit pentru un meseriaș — care în zile de lucru și-ar putea lucra în tihnă meseria sa — având Vineria drept de șatră în târg. Dacă concursul este versat în cântări bisericești, ar putea forma curs de iarnă pentru cantori de biserici, de care se ivește lipsă la multe biserici din Țara Oltului.

Dirito
trimi tă rugă
struate conf
a statutului
or. din Făg
lamentul de
Din se
Făgă
Nicolaie Bor
președin

Editor-prop
CO

ID

O cas
și cărciumă
dificii econ
le cele mai
provincia es
Vajd

ILIE

Un pi

se poate cu
tagioase,
mân de pi
Sibiu, s
catalogul de

Minun

Marele falime

pentru aceea o
ca toate obiecte
pentru rebonific
sunt plenipotenț
zarea totală a o
Cor. 15-50

3 buc. cuțite d

6 " furculițe

6 " lingure

12 " lingurițe

1 " lingură

1 " "

6 " tave (tal

2 " feșnice

1 " strecură

1 " prăsător

42 buc. la olat

Aceste 42 art

acum să pot cap

K. 15-50. Argin

tal alb argintiu,

ține culoarea, pe

Pentru ad

nu

mă oblig tuturor

baniile le retrimit.

Iosi de aceasta ră

splendidă să nu

tru cadouri ocazi

economice mai

Să capătă

la singurul

casă concesionată

Bécs, H., Remb

Expedarea în

ori tri

A se observa la

Prav de cur

Estraș din

Exelenta sa baron

recomandate așa căld

Ilona nasc. Dégentel

Cu sortirile d-tale

sortiment. Patroana

sări-utca 36 nr.

Sortirul trimise

unit cu ele, Vă rog

Doritorii de a ocupa acest post să-și trimită rugărilor în termenul sus zis — înscruse conform dispoziției din § 23. p. 12. a statutului Organic, la oficiul parochial gr. or. din Făgăraș, arătând că cunosc Regulamentul de serviciu.

Din ședința comitetului parochial:

Făgăraș, la 6 Dec. 1913.

Nicolae Borzea m. p. Bucur Buzdugan m. p.
președinte. notar.

Editor-proprietar și redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

De vânzare !!

O casă cu 4 încăperi, 1 prăvălie și cârciumă, curte mare, grădină și edificii economice, pe lângă condițiile cele mai favorabile. — Comuna și provincia este locuită numai de români.

Vajdarécsé, (comit. Făgăraș).

ILIE GRĂMOI, proprietar.

Un pian bun ca dar de Crăciun,

se poate cumpăra în condiții avantajoase, din primul depozit român de pian, T. POPOVICI, din Sibiu, strada Cisnădiei 7. Cereți catalogul depozitului.

Minunea industriei!

Marele faliment din New York și Londra, nu a cruțat nici părțile Europene, pentru aceea o mare fabrică de argint, a fost silită ca toate obiectele pregătite să le puie în vânzare, pentru rebonificarea de spese a lucrătorilor. — Eu sunt plenipotențiat și încredințat de a implini vânzarea totală a obiectelor, de aceea numai pentru **Cor. 15-50** trimit următoarele obiecte:

- 3 buc. cuțite de masă de cele mai fine venit, engl.
- 6 " furculițe de argint american patentat
- 6 " lingure "
- 12 " lingurițe de cafea de argint american
- 1 " lingură de supă "
- 1 " " lapte "
- 6 " tave (talțe) Victoria engl. de argint amer.
- 2 " feșnice de masă de argint american
- 1 " strecurătoare de ceai "
- 1 " prăsător de zahar fin "

42 buc. la oaltă numai cu K. 15-50.
Aceste 42 articole înainte au fost cu K. 80, și acum să pot căpăta cu un preț minimal numai cu **K. 15-50**. Argintăria americană patentată e un metal alb argintiu, atât din launtru cât și din afară își ține culoarea, pentru care garantez 25 de ani.

Pentru adevărarea acestui anunț, ca

nu e înșelăciune,

mă oblig tuturor, că dacă obiectele nu le convin banii le retrimite. — Nimeni să nu întârzie a se folosi de aceasta rară și plăcută ocazie, ca garnitura splendidă să nu o comande, e tare potrivită pentru cadouri ocazionale și de nuntă, în toate casele economice mai bune sunt foarte îndemnatice.

Să capătă **Hirschberg A.**

casă concesionată cu export de argintărie americane
Bécs, II., Rembrandstrasse 19. Telefon 14597.

Expedarea în provincie sa face cu ramburs, ori trimiterea sumei înainte.

A se observa la o parte marca »Patent americ«.

Prav de curățit pentru ele 20 de fill.

Estras din scrisori de recunoștință:

Exelența sa baroneasa **Edelsheim** scrie: din sortul dtele recomandate așa călduros fi bun și trimitem 2 sorturi. **Tizza Ilona** nasc. Degenfeld, contesa Schomburg.

Cu sortirile dtele suntem tare mulțumite, trimitene încă un sortiment. **Patroana instit. A. Maria.** Budapsta IX. Sorok-sári-utca 36 nr.

Sorturii trimise cu obiecte le-am primit, suntem tare mulțumit cu ele, Vă rog a ne trimite încă un sortiment. Cluj

Baronul Bányi.

Deschidere de prăvălie.

Subscrisul aduce la cunoștința On. public, că a deschis în Brașov, strada Hirschler Nr. 2, o

Prăvălie de alimente,

unde să capătă zilnic: legume, zarzavaturi, delicatose, fructe sudice, conserve de legumi. **DEPOU** de pește sărat și proaspăt zilnic, Brânzeturi și unt fin zilnic proaspăt.

Prețuri ieftine. Serviciu prompt.

— Espedarea să face zilnic și cu poșta. —

Rog Onor. public de a mă încredința cu prețurile comande. Cu stimă

George Moșoiu.

Industria ciasornică e la culme!

In special oroloage late din aur duble, pentru cavaleri e foarte elegant. Renumite în toată lumea oroloage cu marca premiată »Splendid« numai cu **K. 4-90.**

Acesta are mehanism electric Anker ce merge regulat 36 ore, se trage în mod electric și este din aur veritabil de 18 arate. Garanție de 4 ani pentru mers regulat. 1 bucată **K. 4-90**, 2 buc. **K. 9-**

La fiecare orologiu se dă și un lanț aurit gratuit. Acelaș orologiu pentru Dame foarte elegant cu **K. 5-80**. Mai oferez orologiu de Anker-Remont din argint »Gloria«, cu capac dublu și frumos gravat, cu mers precis numai cu **K. 6-** Risic e eschis. — Schimbarea e permisă, eventual se dau banii înapoi. — Trimiterea cu ramburs. —

Ignatz Cypres, Krakau, Szewska 13/d
— Preț-curent ilustrat se trimite gratis. —

AVIZ. Aduc la cunoștința On. public din loc și dela sate, precum și mușteriiilor mei, că **am deschis din nou în piața lemnelor**, (casele lui I. Peia) din nou edificate

măcelăria lui STEINER,

unde se vâ vinde toffelul de carne cu prețurile cele mai ieftine. Rog On. public de o cercetare numărăoase, cu stimă **Steiner S.** măcelariu.

Birou de informații și agentură.

Cunoscând multele lipsuri ate publicului român dela orașe și din provincie **am deschis în Budapesta, II. Margit körut Nr. II. un**

Birou de informații și Agentură românească

unde dau ori-ce informații in ori-ce cauză, ce să ține de Budapesta. Exoperez rezolvarea grabnică a diferitelor rugări făcute către ori-care ministru, la Curie, ori la alte oficii. In cauze de licențe, de căsătorie și alte drepturi, exoperez rezolvarea pașapoartelor înaintate la ministru în cel mai scurt timp posibil etc.

Prin mine se pot comanda pe credit în rate plătibile în 5-6 ani cu prețuri ieftine, ori ce sistem de **motoare cu benzină ori cu ulei brut sau cu gaz.** Toffelul de mașini de trierat, de îmblătit, **pluguri**, toffelul de mori cu petri fine și cu motoare trainice Toffelul de **automobile pompe și ferestreie**, precum și alte revizite economice. — Toate aceste vor fi garantate pe mai multă vreme și vor fi cumpărate dela cele mai vestite fabrici de primul rang și din mâna primă. — și nu dela agenturi jidovești. — Zilnic primesc plângeri dela țărani români, cari cumpărând mașini dela agenți, au fost înșelați, căci neștiind țărani români ungu-rește, au iscălit contracte și veșele a căror conținut nu l-au cunoscut. — Ținta mea este, ca să-i scutesc pe ai noștri de șarlataniile străinilor și să-l scap de procese. — Il sfătuiesc pe fiecare român, care dorește a cumpăra ceva mașinării să-mi scrie deadreptul mie ca să merg la dîșii, sau să veniți la mine, ca să mergem la dîșii să ne înțelegem. Iară de agenții jidovi să se ferească ca de foc și să-i scoată afară din casele lor.

Exoperez dela băncile mari din Budapesta împrumuturi pe amortizare de 20, 25 și 30 ani cu procente mici și mijlocesc vânzări și cumpărări de moșii și păduri mari pentru exploatare. — **Cumpăr:** grâu, sęcara, cucuruz, ovăș și vite cornute boi vaci, oi și porci. — Toffelul de **poame și uscate, legume** ș. a

☛ Caut agenți români pentru părțile locuite de români. ☛

Pentru serviciul meu competența a se plăti o taxă după învoială.

L. OLARIU, BUDAPEST (în Buda lângă Margithid).

In atențiunea publicului!

Strămutare de local.

Subsemnatul aduc la cunoștința m. Onor. public și clientelei mele, că **m'am mutat** lângă locuința dlui dr. Titu Perția medic, cu

Institutul Tipografic,

cu redacția și administr. foaiei »Olteanul«, în strada Csáky sub nr. 3.

unde să primesc toffelul de afaceri pentru administrarea foaiei și toffelul de comande de lucrări tipografice de ori și ce natură.

Rog On. public de a mă onora cu prețurile comande și în ocalul nou, și a-mi da binevoitorul sprijin, sunt

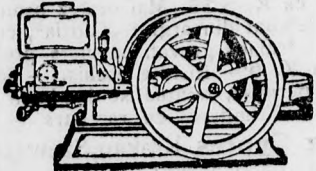
cu distinsă stimă

CONSTANTIN POPP.

E fapt în general cunoscut, că pentru purtarea mașinelor de SFĂRMAT CUCURUZ, de TĂIAT NAPII, a MORILOR, a CAMERELOR DE NUTREȚ, numai Motorul cu benzină mână

WATERLOO

original american s'a dovedit de cel mai esecelent.

Se poate afla numai la

DENES B.

societate comandită,
Budapest, V., Lipót-körút 15.
Preț curent gratis și franco.

"OLTEANUL", foaie săptămânală socială culturală și economică să afle de vânzare la tutungeria Gh. A. Dușescu, București, Calea Victoriei 113. vis-à-vis de pița Amsei).

Se află de vânzare la tip. C. Popp, Statutul pentru folosirea și manipularea padurilor. Preț 5 cor.

Avis fraților români!

Am onoare a-mi recomanda tuturor acelor care vin la Brașov, sau voese a trece în Regatul român se nu uite a cerceta

Restaurantul românesc Nr. 5, al D-lui STEFAN SUCIU,

care vă oferă mâncări gustoase, beuturi bune și curate, pe lângă prețuri modeste și serviciu prompt, precum și odăi pentru călători.

Nenumăratele boale provin din

STOMACUL STRICAT

Totdeauna trebuie să ne străduim, ca pofta de mâncare și mistuirea să fie în armonie bună.

Balsamul universal a lui GYARMATI e un mijloc casnic de o înflăcătoare admirabilă, are un gust plăcut și folosindu-se cu o linguriță de caiea la curățirea stomacului și a intestinelor, are un efect nesticăcios.

Balsamul universal alui Gyarmati e esecelent pentru aștarea poftei de mâncare, contra mirosului de gură, umflăturii de stomac, colică, sgârșiturilor la boale de mațe și de ficat.

— Una sticlă de probă 1 cor. —

12 sticle numai 3 cor, libere de porto.

Se poate comanda de-adreptul la unicul fabricant: GYARMATI EMIL la farmacia orașului în Baja.

Balsamul apotecarului A. Thierry

este neîntrecut în efect la boalele de plumăni și piept, alină cătarul și curmă durerile cauzate de tusa. Curmă aprinderi de gât, răgușeli și dureri de grumazi și ferbințeli. Cu deosebire e bun contra sgârșiturilor de stomac și colică. Vindecă vana de aur și curățește rinichii, dă apetit, și ajută la mistuire. S'a dovedit de leac exelent la dureri de dinți, la dinți gâunoși, la mirosul gurei folosită ca apă de dinți întărește ginjiile și gura, încetează mirosul obvenit din stomac în gură. Mijloc vindecător și sigur contra limbricilor. Vindecă totfelul de rane, orbal, beșici provenite din ferbințea, unflături, negi, ursură, membre înghetate. In aontra durerilor de urechi e un leac neprețuit. — Să fie la îndemână în fiecare casă, la cazuri obvenite, mai ales la influență, coleră și alte boale.

Să scriem la:

THIERRY A. „Öranyal gyógyszertára“ Pregrada (lângă Rohitsch-Sauerbrunn).

12 sticle mici sau 6 duple, ori 1 specială mare 5.60 K
La comande mai mari se dă rabat cuvenit.

Singură și veritabilă ALIFIA CENTIFOLIA a lui A. THIERRY

Oprește și încetează veninarea sângelui. Face superflue orice operație. Folosește femeilor lăptătoare, ajută pornirea laptei, nu să întărește pieptul. Orbalul de piept (foc viu), folosește la orice rani vechite, rani deschise la picioare umflăte, la caries, rani venite prin lovituri, tăieturi, împuscături, strivituri, împunsături, sdroboturi, să folosește pentru îndepărtarea corpurilor streine de e. tanduri de lemn, spin, sticlă, alicie, năsip, prav, etc. la creștere din corp, la corbunculus, neoplasme, chiar și contra racu lui, vermi, putreziciune, rosături, beșici, orice arsături, rane ivite prin lungi zăcere a bolnavului, la buboale, curgere de urechi, precum și la copii mici contra opăreii etc.

Are putere vindecătoare și sigură.

2 burcane costă cor. 3.60 f. se trimite cu ramburs (Nachname).

Se capătă la: Farmacia Török József, în Budapesta precum și la mai multe farmacii din țară. In mare (engro) la Thalmayer și Seitz, la succesorii Kochmeister și la drougeria Fraților Radonovits în Budapesta. Unde nu să află depou, să se comande de-adreptul dela farmacia

THIERRY A. Öranyal-gyógyszertára Pregrada (lângă Rohitsch-Sauerbrunn.)

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

Linia franceasă

Linie accelerată de vapoară regulat și directă

Havre-Newyork

și

KANADA.

Via Basel (Schweitz) Paris.

Telegramm-adresse: TRANSAT Budapest.

Biroul: Budapesta, VII. Piața Baross nr. 15.

Telefen: József 14-97.

OSPĂTĂRIE NAȚIONALĂ, BUCUREȘTI.

Strada Academiei Nr. 21, aproape de Bulevardul Carol.

I să recomandă tuturor pasagerilor și excursiuniștilor din țară, cei-ce vizitează capitala București a cerceta în strada Academiei nr. 21

„Ospătăria Enache“

a compatriotului nostru Oltean, aranjată din nou cu tot confortul, două sale și o curte pațioasă, unde să poate căpăta cea mai bună și aleasă

BUCĂTĂRIE NAȚIONALĂ.

Diferite Vinuri indigene și streine.
Bere bună de Bragadiru.

Diferite beuturi igienice și țuică curată.
Serviciu culanț. Prețuri moderate.

Cu stimă

GHEORGE CISMAȘIU

Ospătăria Națională, București.